

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการ
เครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนท่านครุณวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*
DEVELOPMENT OF AN INTEGRATED NETWORK-BASED MANAGEMENT MODEL FOR
STUDENT SUPPORT SYSTEMS TO ENHANCE THE EFFECTIVENESS OF
STUDENT CARE AND SUPPORT AT THANAKORN YANWAROPHAT UTHIT SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

วิภาดา ขุนทองจันทร์

Wiphada Khoonthongchan

โรงเรียนท่านครุณวโรภาสอุทิศ นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Thanakorn Yanwarophat Uthit School, Nakhon Si Thammarat, Thailand

Corresponding author E-mail: wiphada44455@gmail.com

Tel: 088-2706572

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 15 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ 5 คน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน คัดเลือกแบบเจาะจง นักเรียน 217 คน และครู 28 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน โดยการสุ่มแบบอย่างง่าย ผู้เชี่ยวชาญประเมินความถูกต้องเหมาะสม 9 คน ครูที่ปรึกษาประเมินประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 30 คน ภาควิชาเครือข่าย 7 คน หัวหน้างาน 1 คน และครูที่ปรึกษา 28 คน ประเมินประสิทธิผลและความพึงพอใจ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน นักเรียนและครูตอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.11), ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.09) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.15), ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.17) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 0.49 และ 0.52 2) รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย ชื่อ หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบหลัก กระบวนการ และเงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการประเมินประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบ

* Received 8 May 2026; Revised 25 May 2026; Accepted 31 May 2026

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.71) 4) ผลการประเมินประสิทธิผลและความพึงพอใจของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, บูรณาการเครือข่าย, ประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

This research article aimed to: 1) Study the current conditions, desirable conditions, and needs assessment for the management of the student support system; 2) Develop a management model for the student support system; 3) Implement the model; and 4) Evaluate the effectiveness and satisfaction with the implementation of the model. This study employed a Research and Development (R&D) approach. The sample groups consisted of 15 student support system practitioners, 5 model experts, and 9 participants in the expert seminar selected through purposive sampling. In addition, 217 students and 28 teachers were selected using simple random sampling based on the Krejcie and Morgan sample size table. Nine experts evaluated the appropriateness and accuracy of the model. The effectiveness of the student support system was evaluated by 30 homeroom teachers, while 7 network partners, 1 head of student support affairs, and 28 homeroom teachers assessed the effectiveness and satisfaction with the model. The research instruments included questionnaires, interview forms, and evaluation forms. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI). The research findings revealed that: The current conditions, as perceived by students and teachers, were at a moderate level ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.11), ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.09). The desirable conditions were at the highest and high levels ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.15), ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.17). The Priority Needs Index values were 0.49 and 0.52. The management model for the student support system consisted of the model's name, principles, objectives, key components, processes, and conditions for success. The effectiveness evaluation after implementing the model was at a high level ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.71). The evaluation results regarding the effectiveness and satisfaction with the model were at the highest level in all aspects.

Keywords: Student Support System Management, Integrated Network, Student Support Effectiveness

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนในลักษณะของ BANI World ซึ่งประกอบด้วย ความเปราะบาง ความวิตกกังวล ความไม่เป็นเชิงเส้น และความยากต่อการทำความเข้าใจ ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ต้องเผชิญกับ

ความท้าทายทั้งด้านการเรียนรู้ สุขภาพจิต และภัยคุกคามทางสังคมรูปแบบใหม่ อันเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ (Cascio, J., 2020) ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรูปแบบเดิมอาจจะเข้าเกินไปสำหรับสำหรับปัญหาที่ซับซ้อนและไม่เป็นเส้นตรงของวัยรุ่นยุคปัจจุบัน ขณะเดียวกัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศโดยมุ่งเน้น “การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่” และ “การสร้างสังคมแห่งโอกาสและความมั่นคง” โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) สอดคล้องกับนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งยกระดับสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายฝ่ายปกครอง/ตำรวจ หรือเครือข่ายศาสนา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาหลายงานวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในหลายสถานศึกษา ยังประสบปัญหาในด้านการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย และการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือขาดความต่อเนื่องและไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562); (ธีระ รุญเจริญ, 2560)

นอกจากนี้ สถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนไทยมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น โดยกรมสุขภาพจิต รายงานว่า เด็กและวัยรุ่นไทยมีภาวะเครียด ซึมเศร้า และปัญหาพฤติกรรมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาครอบครัว ความยากจน การใช้สื่อออนไลน์ และความรุนแรงในสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2566) ขณะเดียวกัน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) รายงานว่า เยาวชนไทยจำนวนมากมีความเสี่ยงต่ออบายมุข การใช้สารเสพติด และการถูกคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2566)

สำหรับโรงเรียนท่านครณวนโรภาสสุทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่า นักเรียนจำนวนหนึ่งอยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาหย่าร้างหรือผู้ปกครองแยกกันอยู่ บางส่วนมีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษา อีกทั้งยังพบพฤติกรรมเสี่ยงด้านการใช้สื่อออนไลน์ การขาดเรียน และการมีปัญหาด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ทั้งนี้ การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดรูปแบบการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นระบบ ทำให้การช่วยเหลือนักเรียนบางกรณีไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนา “รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ” โดยมุ่งเน้น การบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และกระบวนการบริหารเชิงระบบ เพื่อสร้าง นวัตกรรมการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนานักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ และมีความสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อ เสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย ขั้นตอน การดำเนินงาน 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1. กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ ความต้องการจำเป็น ได้แก่ นักเรียน จำนวน 217 คน และครู จำนวน 28 คน ของโรงเรียนท่านครุฑวโรภาสอุทิศ รวม 245 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ผู้ให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา 1 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหาร 3 คน ครูปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 คน ครูแนะแนว 1 คน ครูฝ่ายอนามัย 1 คน ครูที่ปรึกษาหัวหน้าระดับชั้น 6 คน รวม 15 คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ การพิจารณา คือ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเต็มใจให้ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ นำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นข้อคำถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ในเกณฑ์มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ทุกข้อ

4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจนับ ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้ทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครานุฉวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1. กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย นักวิชาการ และผู้บริหารระดับปฏิบัติการที่ประสบความสำเร็จ ที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย จำนวน 9 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ นำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นข้อคำถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ในเกณฑ์มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ทุกข้อ

4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจนับ ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินที่ได้ทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครานุฉวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1. กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูที่ปรึกษา จำนวน 30 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย
3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ นำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นข้อคำถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ในเกณฑ์มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ทุกข้อ
4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจนับ ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้ทุกฉบับ
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณาวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในการประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย ได้แก่ ภาควิชา 12 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน และครูที่ปรึกษา 30 คน รวม 43 คน กลุ่มตัวอย่างในการประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย ได้แก่ ภาควิชา 7 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน และครูที่ปรึกษา 28 คน ของโรงเรียนท่านครุณาวโรภาสอุทิศ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รวม 36 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ นำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นข้อคำถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีดัชนี IOC อยู่ในเกณฑ์มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ทุกข้อ

4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจนับ ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้ทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครญาติวโรภาสสุทิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครญาติวโรภาสสุทิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย (ฉบับนักเรียนตอบ) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ชั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน โดยรวมและรายข้อ (n = 217)

การบริหารจัดการงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน	3.30	0.43	ปานกลาง	4.67	0.29	มากที่สุด	0.42
2. การวางแผน	3.12	0.23	ปานกลาง	4.50	0.29	มากที่สุด	0.44
3. การดำเนินการ	3.09	0.16	ปานกลาง	4.38	0.37	มาก	0.42
4. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ	2.96	0.12	ปานกลาง	4.36	0.23	มาก	0.47
5. ประเมินผล	2.96	0.12	ปานกลาง	4.35	0.28	มาก	0.47
6. การปรับปรุงแก้ไข	2.94	0.15	ปานกลาง	4.54	0.33	มากที่สุด	0.54
7. สรุปรายงาน/ ประชาสัมพันธ์	2.84	0.20	ปานกลาง	4.78	0.28	มากที่สุด	0.68
โดยรวม	3.03	0.11	ปานกลาง	4.51	0.15	มากที่สุด	0.49

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ชั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ ชั้นการวางแผน ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.23) ชั้นการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.16) และชั้นสรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.20)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ชั้นสรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.28) รองลงมา คือ ชั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.29) ชั้นการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.33) และชั้นประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.28)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวม คือ 0.49 ($PNI_{Modified} = 0.49$) ขั้นที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ขั้นสรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์ ($PNI_{Modified} = 0.68$) รองลงมา คือ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข ($PNI_{Modified} = 0.54$) นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.47$) และขั้นที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ขั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงานและขั้นดำเนินการตามแผน ($PNI_{Modified} = 0.42$)

1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย (ฉบับครุตอบ) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวมและรายชั้น ($n = 28$)

การบริหารจัดการงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน	2.99	0.24	ปานกลาง	4.65	0.32	มากที่สุด	0.56
2. การวางแผน	2.93	0.20	ปานกลาง	4.43	0.29	มาก	0.51
3. การดำเนินการ	2.98	0.16	ปานกลาง	4.34	0.38	มาก	0.46
4. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ	2.96	0.10	ปานกลาง	4.32	0.23	มาก	0.46
5. ประเมินผล	2.95	0.12	ปานกลาง	4.32	0.29	มาก	0.46
6. การปรับปรุงแก้ไข	2.84	0.23	ปานกลาง	4.45	0.33	มาก	0.57
7. สรุปรายงาน/ ประชาสัมพันธ์	2.87	0.18	ปานกลาง	4.65	0.30	มากที่สุด	0.62
โดยรวม	2.93	0.09	ปานกลาง	4.45	0.17	มาก	0.52

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณารายชั้น พบว่า ขั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.24) รองลงมา คือ ขั้นการดำเนินการ ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.16) ขั้นนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.10) และขั้นการปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.23)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณารายชั้น พบว่า ขั้นสรุปรายงาน/ ประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.30) รองลงมา คือ ขั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.32) ขั้นการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.33) และขั้นประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.29)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวม คือ 0.52 ($PNI_{Modified} = 0.52$) ขั้นที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ขั้นสรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์ ($PNI_{Modified} = 0.62$) รองลงมา คือ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข ($PNI_{Modified} = 0.57$)

ชั้นศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน ($PNI_{Modified} = 0.56$) และชั้นที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ
 ขั้นการดำเนินการ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.46$)

2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการ
 เครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุฑนวมโรภาสสุทิศ สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

2.1 รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อ
 เสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุฑนวมโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 นครศรีธรรมราช มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบ “รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 เชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ ASPIRER+4N MODEL”

A: Assessment & Analysis (การศึกษาสภาพและวิเคราะห์ทิศทาง)

S: Strategic Planning (การวางแผนเชิงกลยุทธ์)

P: Practical Implementation (การดำเนินการภาคปฏิบัติ)

I: In-depth Supervision (การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ)

R: Result Evaluation (การประเมินผล)

E: Enhancement & Editing (การปรับปรุงแก้ไข)

R: Reporting & Relations (การสรุปรายงานและประชาสัมพันธ์)

4 N

N1: การกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของเครือข่าย

N2: การปฏิบัติงานของเครือข่าย

N3: การมีส่วนร่วมของสมาชิก

N4: การพัฒนาสมาชิกของเครือข่าย

ส่วนที่ 2 หลักการของรูปแบบ มี 3 ประการ 1) หลักการบริหารจัดการเชิงระบบ
 (System Theory) 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) 3) หลักการยึดนักเรียนเป็น
 ศูนย์กลาง (Student-Centered Care) และ 4) หลักการบูรณาการเครือข่าย (Network Integration)

ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มี 3 ประการ 1) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ
 งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อส่งเสริม
 การมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ
 3) เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ส่วนที่ 4 องค์ประกอบหลักของรูปแบบ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบ
 สำคัญ 5 ประการ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรอง 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกัน
 และแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ

ส่วนที่ 5 กระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย กระบวนการบริหารจัดการ 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน 2) การวางแผน 3) การดำเนินการ 4) นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ 5) ประเมินผล 6) การปรับปรุงแก้ไข และ 7) สรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ มีดังต่อไปนี้ 1) ภาวะผู้นำและนโยบายสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในสถานศึกษา 3) การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 5) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และ 6) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) พบว่า ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและเครื่องมือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย
เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทำนครณวนวโรภาสอุทิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

3. ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า มีผลการประเมินประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.71)

4. ระยะที่ 4 ผลการประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

4.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณวโรภาสสุทิศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.55) และ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.50)

4.2 ผลการประเมินการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.66) และ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.61)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครุณวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ฉบับนักเรียนและครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ฉบับนักเรียนและครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ฉบับนักเรียนและครู โดยรวม คือ 0.49 และ 0.52 ตามลำดับ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่องว่างระหว่างความตระหนักในสำคัญของระบบกับขีดความสามารถในการปฏิบัติงานจริง โดยในสภาพปัจจุบัน โรงเรียนอาจเผชิญกับข้อจำกัดด้านบุคลากรที่มีภาระงานมาก ส่งผลให้ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอถึงครูที่ปรึกษาบางส่วนยังขาดทักษะเชิงลึกด้านจิตวิทยาและการให้คำปรึกษาที่ตรงจุด จึงมีความต้องการเห็นการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และต้องการบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนของนักเรียนในปัจจุบันให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศธร แสนเมือง ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งให้เห็นความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นปัจจุบัน และเสนอแนวทางการสร้างความไว้วางใจโดยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำที่ถูกต้อง (พงศธร แสนเมือง, 2567) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณินท์ จิตตรุงค์อาภรณ์ ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน อยู่ในระดับน้อย ความต้องการความช่วยเหลืออันดับที่ 1 มีภาคีเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเขตพื้นที่ (ญาณินท์ จิตตรุงค์อาภรณ์, 2568) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ในด้านดัชนีความต้องการจำเป็น โดยพบว่า สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ซึ่งการที่ผลการวิจัยออกมาในทิศทางเดียวกันย่อมยืนยันถึงความจำเป็นในการใช้ “กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน” เข้ามาช่วยขับเคลื่อนงาน (พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ, 2564)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบได้ 6 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ 5) กระบวนการของรูปแบบ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการวิจัยที่มุ่งเน้นความต่อเนื่องและเป็นระบบ ตั้งแต่การวางรากฐานด้านวิสัยทัศน์ไปจนถึงการพัฒนาสมาชิกอย่างยั่งยืน ซึ่งแตกต่างจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนของ สพฐ. เดิมจาก “วิธีการปฏิบัติงาน” ไปสู่ “รูปแบบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์” ที่ครบวงจร โดยในขณะที่ระบบของ สพฐ. เน้นลำดับขั้นตอนการทำงานของครูเป็นเส้นตรง แต่รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้บูรณาการแนวคิดการบริหารเข้ากับบริบทเฉพาะของโรงเรียนท่านครุณาณวโรภาสอุทิศอย่างเป็นระบบ ผ่านองค์ประกอบทั้ง 6 ส่วนที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางรากฐานทางความคิดจนถึงการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จที่ชัดเจน จุดเด่นที่สร้างความต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ การนำภาคีเครือข่ายเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในลักษณะเชิงรุกตั้งแต่เริ่มต้น ไม่ใช่เพียงแค่ผู้รับส่งต่อในขั้นตอนสุดท้าย ส่งผลให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง มั่นคง และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนได้อย่างยั่งยืนผ่านการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Silberberg, Z. ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกลยุทธ์ที่จำเป็นสำหรับระบบการให้บริการสนับสนุนนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือตั้งแต่ระยะเริ่มแรกและทำอย่างต่อเนื่อง การใช้กลยุทธ์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงบวก และการเพิ่มความร่วมมือเป็นภาคีเครือข่ายร่วมกับบุคลากร นักเรียน ครอบครัว และหน่วยงานในชุมชน จะช่วยเพิ่มความสำเร็จให้กับนักเรียนได้ (Silberberg, Z., 2023) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิวุฒิ พุ่มเกิด ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อคุณภาพผู้เรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การควบคุม 4) การพัฒนาและปรับปรุง 5) การดำเนินงาน 6) การประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ (รังสิวุฒิ พุ่มเกิด, 2567) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneewat, T. ที่ได้วิจัยเรื่อง เครือข่ายความร่วมมือของชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา โดยพบว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ (Maneewat, T., 2024)

3. ผลการประเมินประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครญาณวโรภาสอุทิศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการเครือข่ายเน้นการสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนจากการดูแลโดยลำพังมาเป็นการทำงานเชิงระบบที่ทำให้ครูสามารถเข้าถึงและเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนได้รวดเร็วขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปลอดภัยและมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้าง อันเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แข็งแกร่ง ขณะเดียวกันการที่พฤติกรรมปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นย่อมส่งผลสะท้อนต่อความรับผิดชอบและการกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เมื่อสภาพจิตใจและความเป็นอยู่มั่นคง นักเรียนย่อมพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ให้สูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณินท์ จิตตรงค์อาภรณ์ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ญาณินท์ จิตตรงค์อาภรณ์, 2568) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสดา อัมภัพันธ์ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ SMART MODEL ของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ SMART MODEL พบว่า 1) ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โดยรวมมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก 2) ผลการคัดกรองนักเรียน พบว่า มีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 8.30 ของนักเรียนทั้งหมด 3) ผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา และการดำเนินโครงการ/กิจกรรมด้วยนวัตกรรม SMART MODEL พบว่า นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหามีจำนวนลดลง (พิสดา อัมภัพันธ์, 2568) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิวุฒิ พุ่มเกิด ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเพิ่มสูงขึ้น 2) นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มสูงขึ้น (รังสิวุฒิ พุ่มเกิด, 2567)

4. ผลการประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินประสิทธิผลความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการพัฒนารูปแบบเน้นความสอดคล้องกับสภาพปัญหาจริงและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะจุดแข็งด้านความยืดหยุ่นที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของเครือข่ายร่วมพัฒนา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและไม่เกิดภาระงานส่วนเกินจนเกินไป ขณะเดียวกันการวางโครงสร้างเครือข่าย (4N) และการแบ่งทีมงาน (ทีมนำ ทีมประสาน และทีมทำ) ที่ชัดเจน ช่วยทลายข้อจำกัดของการทำงานแบบโดดเดี่ยว ส่งผลให้กลไกการคัดกรองและส่งต่อมีความรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรกมล คำไวย์ ที่ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ อยู่ระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (พชรกมล คำไวย์, 2567) สอดคล้องงานวิจัยของกับ รังสิวุฒิ พุ่มเกิด ที่ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มากขึ้นไปโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ (รังสิวุฒิ พุ่มเกิด, 2567) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสดา อัมภำพันธ์ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ SMART MODEL ของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (พิสดา อัมภำพันธ์, 2568)

4.2 ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนท่านครญาณวโรภาสอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารจัดการนี้เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการทำงานเชิงรุกที่ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นสภาพปัญหาจริงของนักเรียนในเชิงพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความตระหนักและยินดีเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เห็นผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงชัดเจน ขณะที่การร่วมพัฒนาสมาชิกเครือข่ายและการสอดส่องดูแลผ่านระบบสื่อสาร สะท้อนถึงความสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันและการใช้เทคโนโลยีเข้ามาทลายข้อจำกัดด้านระยะทาง ส่วนประเด็นด้านการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น มิได้หมายความว่าขาดการมีส่วนร่วม แต่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบริบทเชิงพื้นที่ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมุ่งเน้นการลงแรงและใช้ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” เข้ามาช่วยประคับประคองมากกว่าตัวเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเชิงบูรณาการเครือข่ายนี้สามารถดึงศักยภาพและจิตอาสาของสมาชิกออกมาใช้ได้อย่างถูกที่ถูกทาง

จนเกิดประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maneewat, T. ที่ได้ศึกษาเรื่องเครือข่ายความร่วมมือของชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนที่ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและปราชญ์ท้องถิ่น มีระบบการดูแลนักเรียนที่เข้มแข็งกว่า และลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนได้ดีกว่าโรงเรียนที่บริหารงานโดยลำพัง (Maneewat, T., 2024) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Silberberg, Z. ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกลยุทธ์ที่จำเป็นสำหรับระบบการให้บริการสนับสนุนนักเรียนที่มีประสิทธิผล พบว่า การเพิ่มความร่วมมือเป็นภาคีเครือข่ายร่วมกับบุคลากร นักเรียน ครอบครัว และหน่วยงานในชุมชน จะช่วยเพิ่มความสำเร็จให้กับนักเรียนได้ (Silberberg, Z., 2023)

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงบูรณาการเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบ ASPIRER+4N เน้นการสร้างระบบนิเวศแห่งความร่วมมือที่ทลายกำแพงระหว่างโรงเรียนและชุมชน ทำให้เกิดกลไกการดูแลที่สัมผัสได้จริงเชิงพื้นที่ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรับรู้ถึงคุณค่าและมองเห็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน ผลความพึงพอใจโดยรวมที่เป็นบวกอย่างมากย่อมยืนยันว่า การนำภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ไม่เพียงแต่ช่วยแบ่งเบาภาระงานของครู แต่ยังเป็นการสร้างเกราะป้องกันที่มีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสดา อำภานันท์ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ SMART MODEL ของโรงเรียนหนองหมีน่านวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของฝ่ายบริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (พิสดา อำภานันท์, 2568) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณินท์ จิตตรงค์อาภรณ์ ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ญาณินท์ จิตตรงค์อาภรณ์, 2568) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิวุฒิ พุ่มเกิด ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อคุณภาพผู้เรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (รังสิวุฒิ พุ่มเกิด, 2567)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนในด้านการสรุปรายงานและประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการเครือข่ายภายใต้ชื่อ

“ASPIRER+4N MODEL” ซึ่งประกอบด้วย หลักการบริหารเชิงระบบ การมีส่วนร่วม และการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ขับเคลื่อนผ่านกระบวนการ 7 ขั้นตอน และภาคีเครือข่ายความร่วมมือที่มีความยืดหยุ่นตามบริบทพื้นที่ โดยภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ประสิทธิภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านสุขภาวะทางจิตของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตลอดจนมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุดจากการประเมินของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ควรนำรูปแบบ ASPIRER+4N MODEL ไปส่งเสริมเป็นนวัตกรรมต้นแบบเพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 2) ควรมีนโยบายจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน “เครือข่ายสหวิชาชีพ” ในระดับสถานศึกษา เพื่อให้มีการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก เช่น นักจิตวิทยาคลินิก หรือนักสังคมสงเคราะห์ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง 3) ควรมีนโยบายสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาได้รับการอบรมทักษะการแนะแนวและจิตวิทยาการปรึกษาขั้นสูง โดยนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาการขาดทักษะเชิงลึกที่พบในงานวิจัย ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ 1) ผู้บริหารและคณะกรรมการควรจัดทำ “คู่มือการปฏิบัติงานตามรูปแบบ ASPIRER+4N MODEL” ที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกระดับเข้าใจบทบาทหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานเครือข่ายทั้ง 4 ขั้นตอน 2) การนำวงจร PDCA มาใช้อย่างจริงจัง ในขั้นตอน I: In-depth Supervision และ E: Enhancement & Editing ควรเน้นการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานในภาคเรียนถัดไปทันที ไม่ใช่เพียงการเก็บข้อมูลเพื่อรายงานผล 3) โรงเรียนควรแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก (4N) เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีตำรวจ และเครือข่ายผู้ประกอบการ โดยจัดทำฐานข้อมูลช่องทางการติดต่อประสานงานที่รวดเร็วสำหรับกรณีที่ต้องส่งต่อข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป 1) ควรมีการวิจัยและพัฒนา (R&D) ระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่ใช้ AI ในการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมนักเรียน เพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 2) ควรมีการศึกษาประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP Model หรือรูปแบบอื่น ๆ เพื่อติดตามผลกระทบของนวัตกรรมนี้ที่มีต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนหลังจากเรียนจบไปแล้ว และ 3) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาเฉพาะรายในกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมซับซ้อนที่ได้รับการช่วยเหลือผ่านเครือข่ายสหวิชาชีพ เพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2566). รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นไทย. เรียกใช้เมื่อ 20 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://dmh-elibrary.org/items/show/1480>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบาย “เรียนดี มีความสุข”. เรียกใช้เมื่อ 20 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://moe360.blog/2023/09/14/minister-ed-statement-ed-policy/>.
- ญาณินท์ จิตตรังค์อาภรณ์. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2. วารสารวิจัยวิชาการ, 8(3), 339-354.
- ธีระ รุญเจริญ. (2560). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

- พงศธร แสนเมือง. (2567). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพัฒนานิคม. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พชรกมล คำไวย์. (2567). รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่าง. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ. (2564). การพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. วิทยาการอาชีพนครศรีธรรมราช.
- พิสดา อำภาพันธ์. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ SMART MODEL ของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วารสารบริหารการศึกษาบัณฑิต, 25(1), 146-156.
- รังสิวุฒิ พุ่มเกิด. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อคุณภาพผู้เรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. ใน รายงานการวิจัย. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2566). รายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย. เรียกใช้เมื่อ 3 พฤศจิกายน 2568 จาก <https://dol.thaihealth.or.th/Media/Index/e66e0aad-b0fa-ed11-80ff-00155db45636>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cascio, J. (2020). Facing the Age of Chaos: Introducing the BANI Framework. Retrieved November 18, 2025, from <https://medium.com>.
- Maneewat, T. (2024). Community collaboration networks for enhancing participatory management effectiveness in schools. International Journal of Educational Administration and Policy Studies, 16(1), 45-58.
- Silberberg, Z. (2023). Successful student support interventions and strategies needed for successful student service support systems. Retrieved November 14, 2025, from <https://doi.org/10.17760/d20483567>.